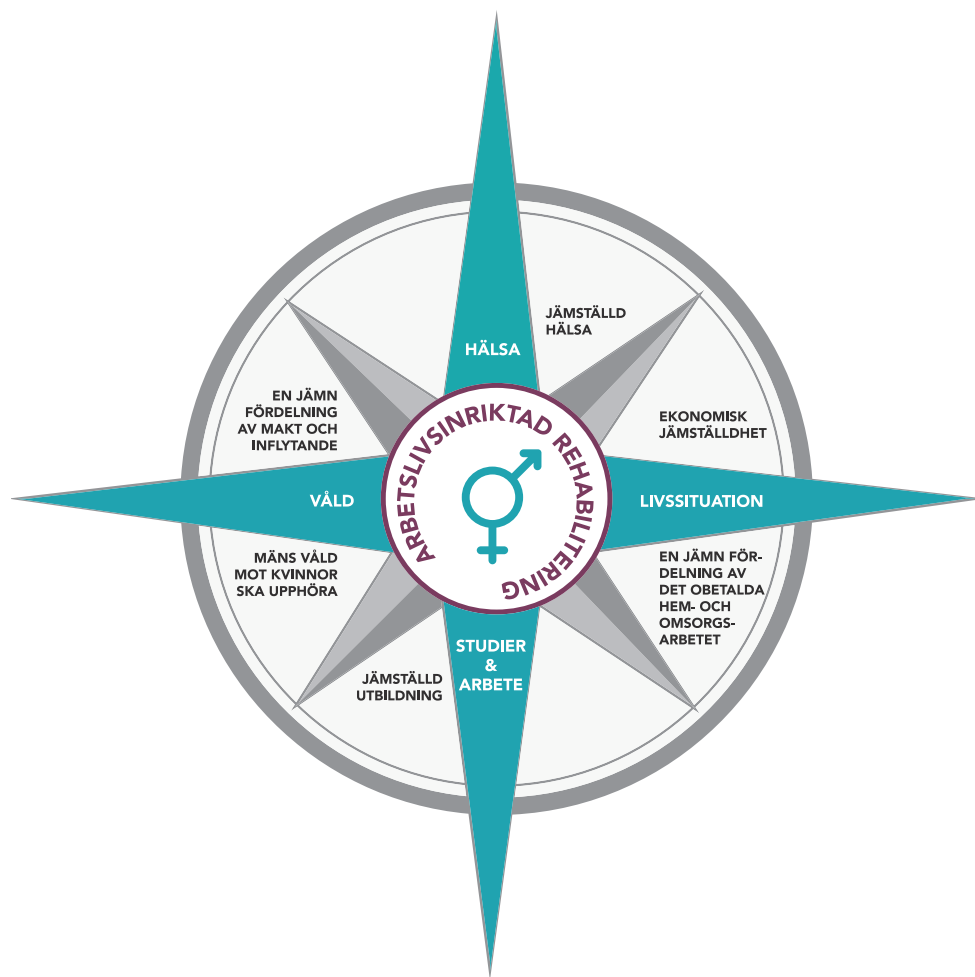

GENUS KOMPASSEN

Ett stöd i arbetslivsriktad rehabilitering

ARBETSLIVSRIKTAD REHABILITERING

Fler män remitteras till insatser som är arbetsinriktade och kvinnor remitteras i högre grad till rehabiliterande och vårdande insatser. **Föreslå insatser efter förutsättningar och behov, inte kön!**

STUDIER & ARBETE - MATCHA RÄTT!

Matcha en person mot arbete eller studier utifrån individ och inte kön. Fråga efter individens egenskaper, erfarenheter, kompetens och intressen. I samtal med arbetsgivare, presentera personens kompetens i första hand. **Stötta personen att tänka kreativt kring olika branscher utifrån sina individuella förutsättningar.**

LIVSSITUATION

En ojämn fördelning av obetalt arbete i hemmet och omsorg för andra kan orsaka hinder och ohälsa i arbetslivet. Att välja eller vara hänvisad till deltidsarbete innebär sämre ekonomi och mindre möjligheter till makt över sitt eget liv. Hjälプ individen att reflektera över fördelningen av hemarbete och familjeliv. **Låt inte det obetalda hemarbetet ange nivån för arbetsförmågan, utan de individuella förutsättningarna.**

HÄLSA

Kvinnor och män riskerar att få olika insatser och stöd för sin ohälsa. Fråga om det föreligger missbruk/riskbruk. Stötta deltagaren att efterfråga information och adekvat hjälp för sin hälsa. **Ställ samma frågor kring hälsa, oavsett kön.**

VÅLD

Både den som utövar och den som utsätts för våld behöver stöd och hjälp för att överkomma hinder i förhållande till arbete och ett gott liv. Erfarenheter av våld kan påverka en individ under lång tid. Ta reda på vilka riktlinjer och vilket stöd som finns i organisationen för att hantera kännedom om våld. **Fråga både kvinnor och män om våld.**

ALLTID KÖN, ALDRIG BARA KÖN! Tänk på att kön samverkar med andra faktorer som till exempel etnicitet, sexualitet, funktionshinder och social klass.

Kvinnor och män ges olika förutsättningar - hur kan vi göra mer jämställt?

Utgångspunkten till Genuskompassen är det jämställdhetspolitiska målet att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

För att öka kvinnors och mäns möjligheter att närma sig studier och arbete, behöver vi bryta de invanda mönster och förväntningar som ställs på individer utifrån kön. Ett enkelt sätt att bryta mönstren är att tänka tvärt om: Hade jag ställt samma frågor och dra samma slutsatser om personen hade ett annat kön?

Genuskompassen skall vara ett stöd för att arbeta jämställt med kvinnor och män i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering. Alla, oavsett kön skall få samma möjligheter utifrån sina individuella förutsättningar.

Den svenska arbetsmarknaden är könssegregerad, med en majoritet män inom teknisk sektor och en majoritet kvinnor inom vård och omsorg. Kvinnor är också överrepresenterade bland personer med deltidsanställningar och tidsbegränsade anställningar medan män är överrepresenterade bland företagare. Generellt sett har mansdominerade yrken en högre medellön än kvinnodominerade. Även studieval påverkas av kön och färre män än kvinnor väljer att studera vidare.

Kvinnor och män får också olika stöd i arbetslivsinriktad rehabilitering. Män remitteras oftare till aktiva insatser som skall leda till arbete och kvinnor till mer behandlande insatser. Män får oftare stöd genom lönesubventionering och utbildningsinsatser för att närma sig arbetsmarknaden.

En större del av det obetalda arbetet utförs av kvinnor. Högre förväntningar ställs på kvinnor när det kommer till omvårdnad om andra, medan män har begränsade möjligheter att omvårda andra. Denna ojämna fördelning kan leda till stress och ohälsa för både kvinnor och män. Möjligheter till exempelvis personlig utveckling, livskvalitet, karriär och insatser för att närma sig arbetsmarknaden påverkas också av detta.

Inte heller vården är jämställd. Kvinnors och mäns sjukdomar och symtom tolkas, utreds och behandlas olika. Likartade besvär uppfattas som mer kroppsliga hos män, och mer psykosomatiska hos kvinnor. Könstereotypa föreställningar om hälsa kan påverka möjligheten att finna, få och behålla ett arbete.

Psykiskt och fysiskt våld påverkar både den som utövar och den som blir utsatt. Våld kan leda till skuld, skam och ohälsa. Kopplingen mellan våldet och ohälsan är inte alltid uppenbar. Effekter av våldsutsatthet kan vara kronisk smärta, psykosomatiska symtom, ångest, nedstämdhet, ätstörningar, missbruk och självmordsbenägenhet.

Genuskompassen är framtagen av:

Samordningsförbundet
Göteborg Centrum

Samordningsförbundet
Injörket